

N:o 92.

Af Herr **Ivar Månsson**: *Om skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan om afskaffande af s. k. biskopsmössor, biskopskåpor m. m.*

Vid den lutherska lärans införande i vårt land var det säkerligen nödvändigt bibehålla en del utaf de katolska sedvanorna för att lättare vinna det egentliga och stora målet. Dessa då bibehållna bruk bestodo hufvudsakligen i biskopars och presters klädedrägt vid sina tjänsters utöfvande. Jag är förvissad om att de utmärkte män, som införde den kristna läran, ej lade någon vikt eller betydelse vid dessa biskops- och messkruder, utan ansågo dem, såsom oskadliga för sjelfva saken, böra bibehållas för att ej för mycket bryta mot forna vanor och ceremonier. En utaf de yppersta prestmännen på den tiden yttrade, när den första svenska messboken utkom: "att messekläder vore antagne och behållne för de oförståndigas skull, hvilka borde hafva något för ögonen, hvaraf de kunde dömma om sakens höga vikt som förhänder hades." Konung Carl den nionde yttrade på ett möte i Örebro: "att han ansåg messeskruden såsom en sed, den påfven lånt af Gamla Testamentets levitiska gudstjenst."

Emellertid hafva under tidernas lopp åtskilliga af dessa påfviska kvarlevor blifvit afskaffade, och i detta syfte togs antagligen det största steg af senaste prestmöte, då detta beslöt afskaffande af biskopsskruden, till följd hvaraf dock ingen åtgärd från regeringen afhörts, måhända med anledning deraf, att ej kyrkomötet beslutit äfven om afskaffandet af messeskruden, hvilka klädedrägter rättast böra följas åt till något riksmuseum, der de lämpligast må få sin plats.

Jag vill derfor nu till Riksdagen göra framställning om huruvida det ej vore i sin ordning och med tidsandan fullt öfverensstämmande att afskaffa så väl biskoparnes särskilda kyrkoskrud som messskruden. Ingen lär väl inom vår kyrka anse, att i dessa skruder ligger någon högre betydelse; nej tvärtom äro de i nuvarande tid föremål för åtlöje och mången gång störande för den allvariga uppmärksamheten.

På grund af hvad jag nu anfört och med åberopande af de skäl, som vid kyrkomötet i detta ärende blifvit anförda, vågar jag härmed vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t vidtaga åtgärder för att bruket af biskopsmössor, biskopskåpor och s. k. korkåpor samt messkruden måtte inom vår svenska kyrka afskaffas.

Stockholm den 29 Januari 1876.

Ivar Månsson.

N:o 93.

Af Friherre **C. E. Fock**: *Om statsanslag för pedagogiens i Falköping uppflyttning till treklassigt elementarläroverk.*

Redan år 1859 aflät konsistorium i Skara till magistraten i Falköping en skrivelse, hvaruti nämnda myndighet, angifvande behovet af pedagogiens i Falköping uppflyttning till treklassigt elementarläroverk, framställde förfrågan, huruvida staden ville åtaga sig den med en sådan uppflyttning förenade skyldighet att på egen bekostnad låta uppbygga för ändamålet lämpligt läroverkshus. Med anledning häraf uppfördes under de närmast derpå följande åren ett rymligt skolhus, innehållande, förutom fyra ljusa, större lärosalar, fyra rum och kök såsom bostad åt rektor; likaså uppfördes i särskilda byggnader behöfliga uthus, allt på kommunens bekostnad. Härmed afstannade dock, jag vet ej af hvilken anledning, saken för den gången.

Under de senast förflutna 15 åren har antalet invånare i staden Falköping nästan fördubblats och utgör för närvarande omkring 2,100. I samma mån staden tillväxt i storlek, har äfven antalet lärjungar vid pedagogien ökats, och uppgick under sistlidne hösttermin till 44. Närmast föregående vårtermin bevistades läroanstalten af 38 lärjungar, bland hvilka 13 vid terminens slut lemnade skolan för att afgå till annat läroverk eller till yrkena. Följaktligen blefvo under nästlidne hösttermin 19 nya elever inskrifna vid läroverket. Det är lätt att förutse att, om, såsom ganska sannolikt är lärjungarnes antal sålunda fortfar att i betydlig grad för hvarje år tillväxa,